

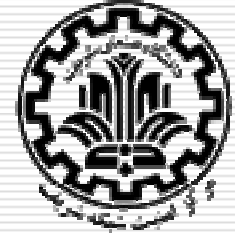
یادداشت‌های امن و ایمنی

امنیت داده و شبکه

کدهای احراز صحت پیام و توابع درهم‌ساز

مرتضی امینی - نیمسال اول ۹۰-۸۹

فهرست مطالب

□ مفاهیم اولیه

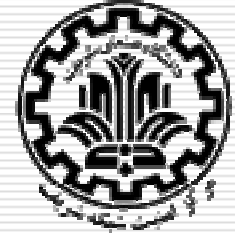
□ رمزگذاری پیام و کدهای تشخیص خطا

□ کدهای احراز صحت پیام

□ اصول توابع درهم‌ساز

□ توابع درهم‌ساز مهم

□ HMAC

احراز صحت پیام چیست؟

□ اطمینان از:

■ صحت پیام؛ یعنی پیام دریافتی دستکاری نشده است:

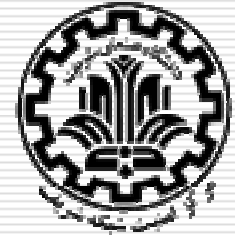
□ بدون تغییر

□ بدون درج

□ بدون حذف

■ پیام از جانب فرستنده ادعا شده ارسال شده است.

■ قابل انکار از سوی منبع (فرستنده) نباشد.

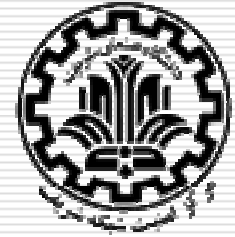
احراز صحت پیام

□ در بسیاری از کاربردها، مثلاً تراکنش‌های بانکی، حفظ محرمانگی محتوای ارتباطات اهمیت زیادی ندارد، ولی اینکه محتوای آنها قابل اعتماد باشند از اهمیت بسیار بالاتری برخوردار است.

□ نیاز به دو سطح کارکرد داریم:

■ سطح اول: استفاده از یک تابع برای تولید عامل احراز کننده

■ سطح دوم: استفاده از یک پروتکل که با استفاده از تابع فوق اصالت پیام را احراز کند.

راهکارهای احراز صحت پیام

□ رمزگذاری پیام

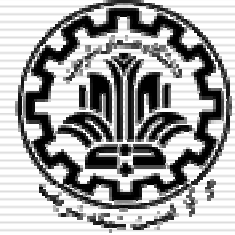
■ متن رمز کل پیام به عنوان احراز کننده اصالت پیام

□ کد احراز صحت پیام (MAC)

■ تابعی از متن پیام و یک کلید سری (با خروجی با اندازه ثابت) به عنوان احراز کننده پیام

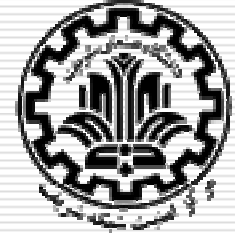
□ استفاده از توابع درهم ساز برای احراز صحت پیام

■ خروجی حاصل از نگاشت پیام به یک مقدار با طول ثابت (با استفاده از یک تابع درهم ساز) به عنوان احراز کننده پیام

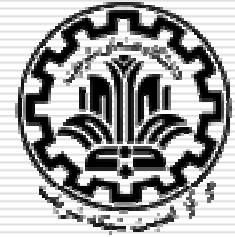
فهرست مطالب

- مفاهیم اولیه
- رمزگذاری پیام و کدهای تشخیص خطا
- کدهای احراز صحت پیام
- اصول توابع درهم‌ساز
- توابع درهم‌ساز مهم
- HMAC

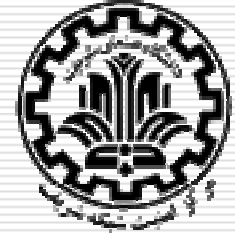
رمزگذاری پیام برای احراز صحت پیام

- ارسال هر پیام، به همراه یک برچسب که تابعی است از:
 - یک کلید سری
 - پیام
- به طوری که:
 - بدون دانستن کلید تولید این برچسب ناممکن باشد.
 - با تغییر پیام، برچسب کاملاً تغییر کند.

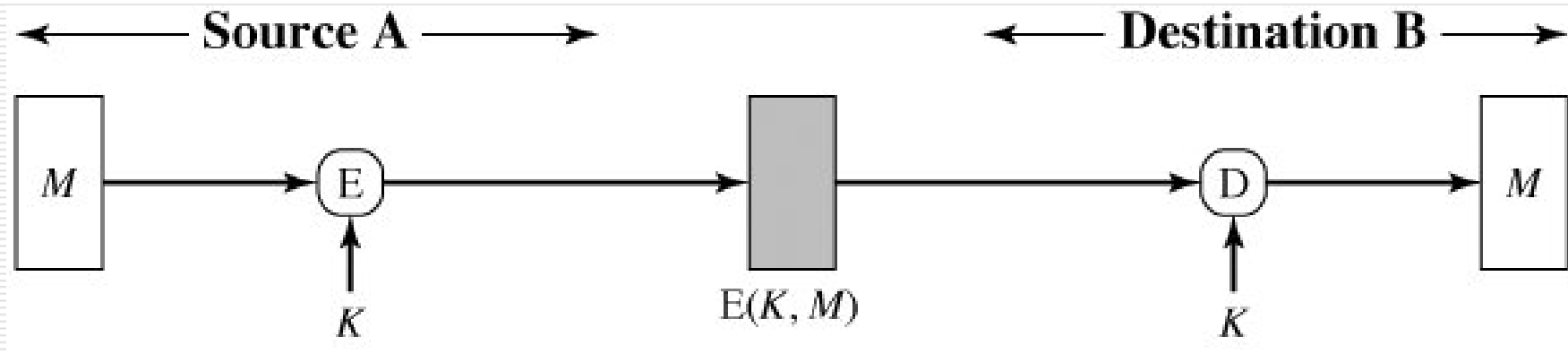
رمز گذاری پیام برای احراز صحت پیام

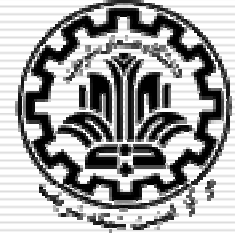
- فرستنده پیام را رمز می کند.
- اگر متن رمز شده دستکاری شود با رمزگشایی به متن آشکار نامفهوم (درهم و برهم) می رسیم.
- گیرنده، بعد از رمزگشایی چک می کند که آیا پیام مفهوم است یا نه؟
- می توان از الگوریتم های رمز متقارن و یا نامتقارن برای این منظور استفاده کرد.

کاربرد رمزگذاری پیام

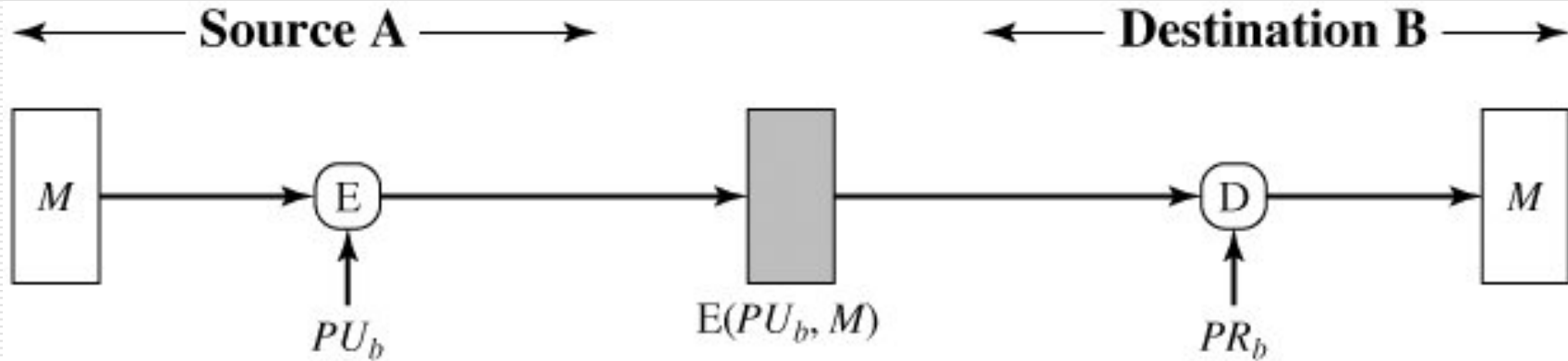
رمزنگاری متقارن: محرمانگی و احراز صحت

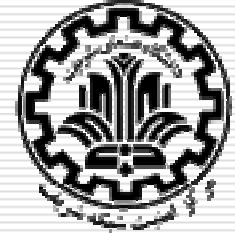

کاربرد رمزگذاری پیام

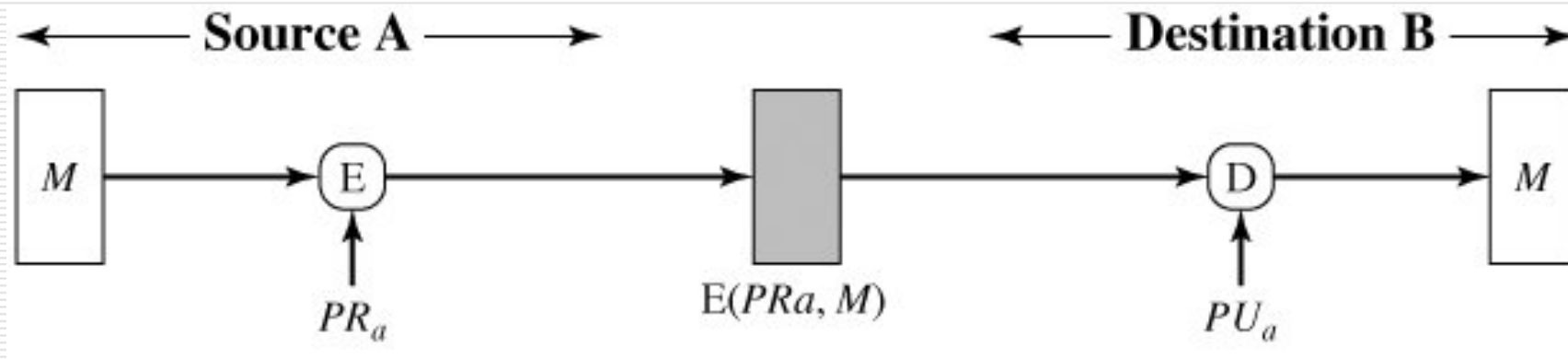
رمزنگاری کلید عمومی: محرمانگی

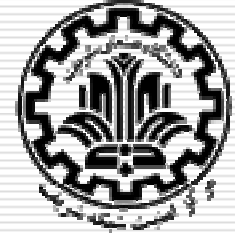

کاربرد رمزگذاری پیام

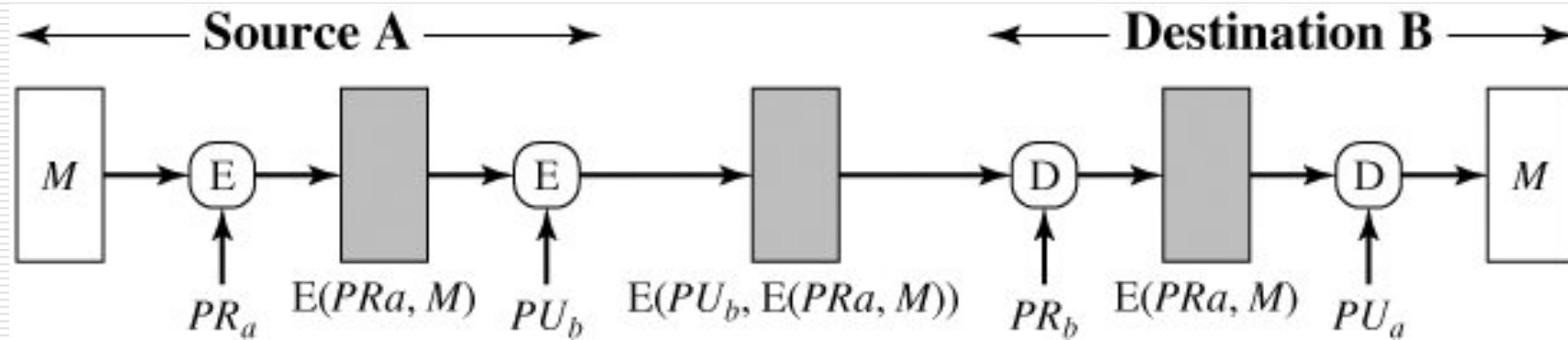
رمزنگاری کلید عمومی: احراز صحت و امضاء

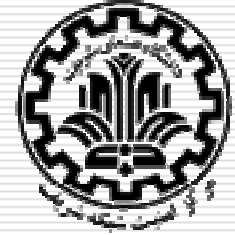

کاربرد رمزگذاری پیام

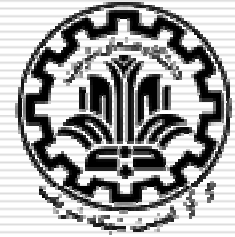
رمزنگاری کلید عمومی: محرمانگی، احراز صحت و امضاء

مشکلات رمزنگاری

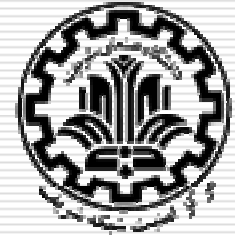
- بررسی مفهوم بودن محتوا همواره آسان نیست.
- در حالت کلی با نوعی افزونگی، ساختار درونی مورد انتظار را جستجو می‌کنند.
- دشواری خودکارسازی فرآیند چک کردن
- هنگام ارسال داده
- اگر داده‌ها خود تصادفی به نظر برسند، یعنی از ساختار درونی خاصی تبعیت ننمایند، بررسی محتوا تقریباً ناممکن است.
- راه‌حل اولیه: استفاده از **کدهای تشخیص خطا**
- مثال: یک بیت به انتهای پیام اضافه نماییم، به گونه‌ای که تعداد بیت‌های یک زوج شود.

کدهای تشخیص خطا

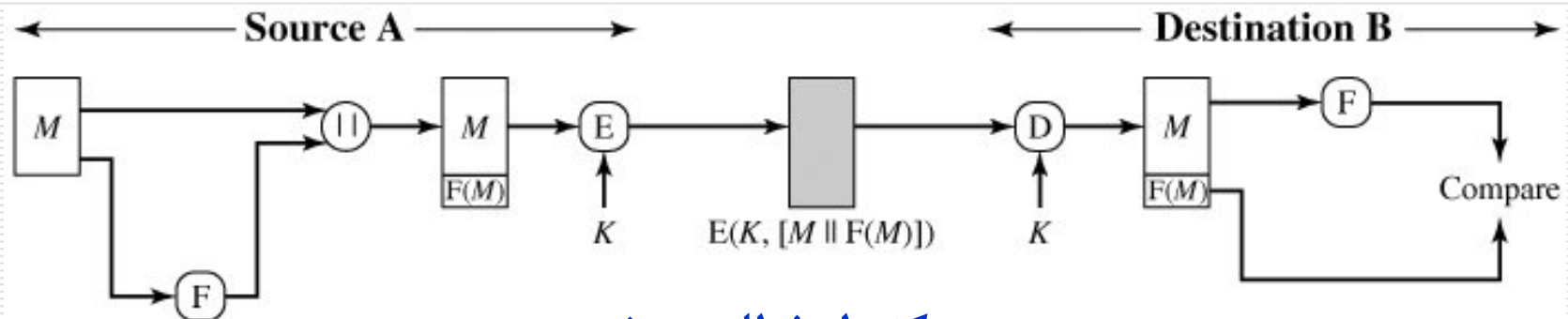
- تابع F یک کد تشخیص خطا است
- اضافه نمودن کد تشخیص خطا (به دنباله بررسی قالب یا FCS (Frame Check Seq) نیز معروف است)، توسط تابع F
- یک مثال از تابع F ، کد CRC است.

- گیرنده، بعد از رمز گشایی چک می کند که آیا «کد تشخیص خطای» محاسبه شده توسط F با برچسب پیام مطابقت دارد یا نه؟

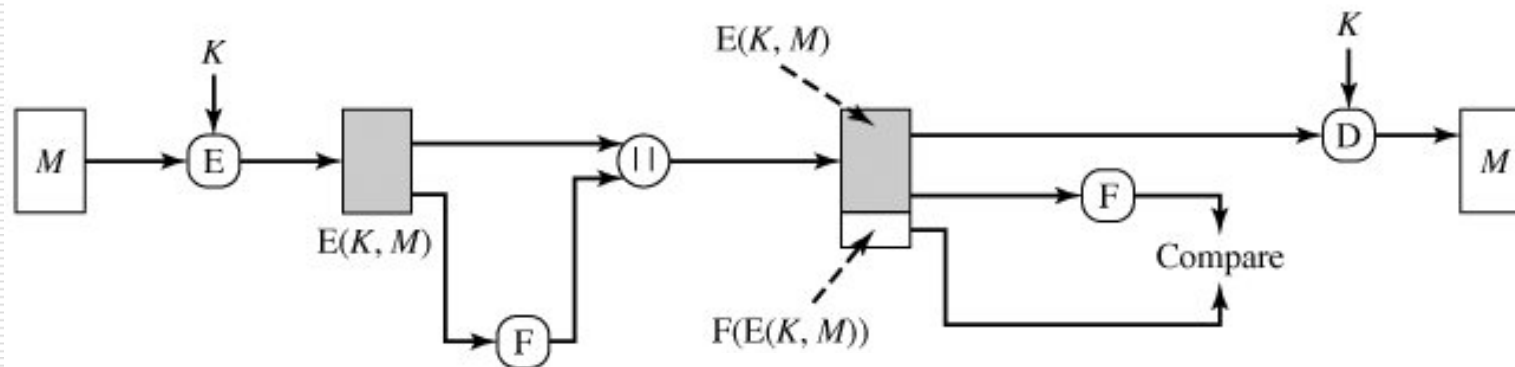

انواع کدهای تشخیص خطا

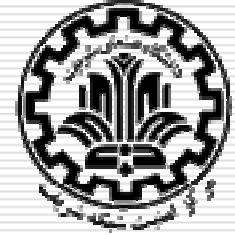
□ دو مدل اضافه کردن کد تشخیص خطا (اولی مناسبتر است)

کنترل خطای درونی

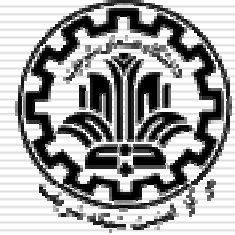

کنترل خطای بیرونی

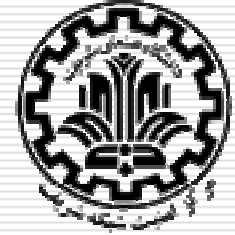
ناامن بودن کدهای تشخیص خطا

- کدهای تشخیص خطا مانند CRC برای تشخیص خطای حاصل از نویز در کاربردهای مخابراتی طراحی شده‌اند.
 - نویز:
 - تغییرات غیرهوشمندانه و غیر عمدی
 - حمله دشمن:
 - تغییرات هوشمندانه و عمدی
- حملات موفق‌تری به الگوریتم‌هایی که از کدهای تشخیص خطا استفاده می‌کردند، صورت پذیرفته است.

نتیجه گیری

- کد تشخیص خطا نمی تواند در حالت کلی از دستکاری بسته ها جلوگیری کند.
- راه حل: کدهای احراز صحت پیام

فهرست مطالب

□ مفاهیم اولیه

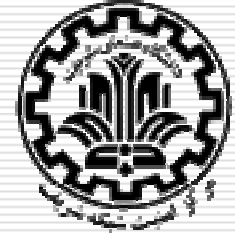
□ رمزگذاری پیام و کدهای تشخیص خطا

□ کدهای احراز صحت پیام

□ اصول توابع درهم‌ساز

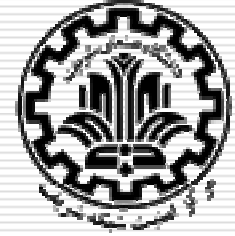
□ توابع درهم‌ساز مهم

□ HMAC

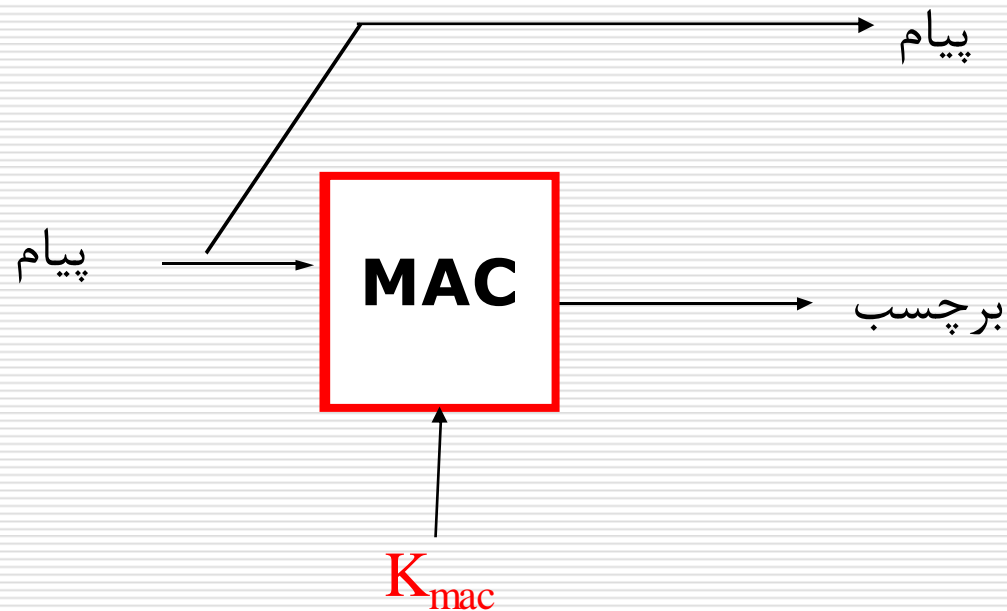
کدهای احراز صحت پیام

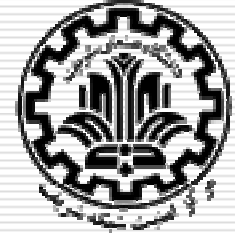
- تولید یک برچسب با طول ثابت:
- وابسته به پیام
- لزوماً برگشت پذیر نیست (بر خلاف توابع رمزنگاری)
- نیازمند اشتراک یک کلید مخفی بین طرفین
- آنرا به اختصار MAC مینامند. نام دیگر “Cryptographic Checksum”
- این برچسب را به پیام اضافه می کنند.
- گیرنده برچسب پیام را محاسبه نموده و با برچسب ارسالی مقایسه می کند.
- از صحت پیام و هویت فرستنده اطمینان حاصل می شود.

کدهای احراز صحت پیام

صحت ↓

فرق MAC و رمز گذاری

□ MAC نیازی ندارد که حتماً برگشت پذیر باشد، در صورتیکه که الگوریتم رمز گذاری باید برگشت پذیر باشد.

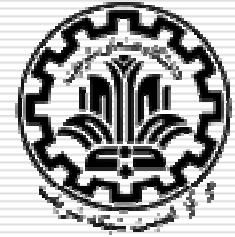
■ MAC تابع چند به یک است.

■ اندازه MAC برابر n بیت، تعداد MAC های ممکن $= 2^n$

■ اندازه کلید MAC برابر k بیت، تعداد نگاشتهای ممکن به MAC ها $= 2^k$

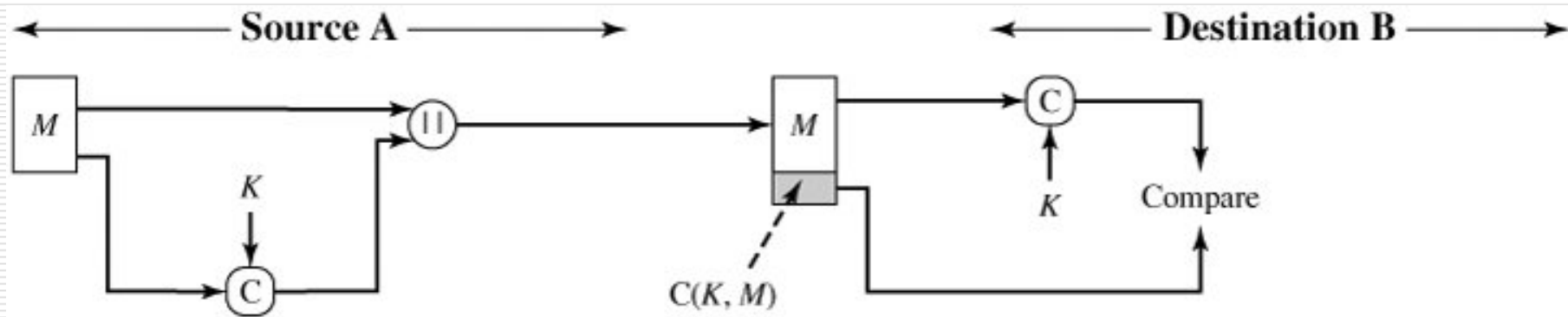
■ بنابراین کل پیامها به حداکثر $\min(2^n, 2^k)$ قابل نگاشت هستند.

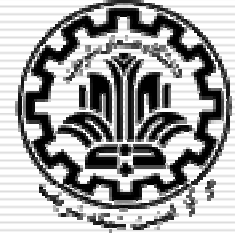
□ با توجه به خصوصیات ریاضی MAC، آسیب پذیری های احتمالی برای شکست آن کمتر است.

کاربرد کدهای احراز صحت پیام

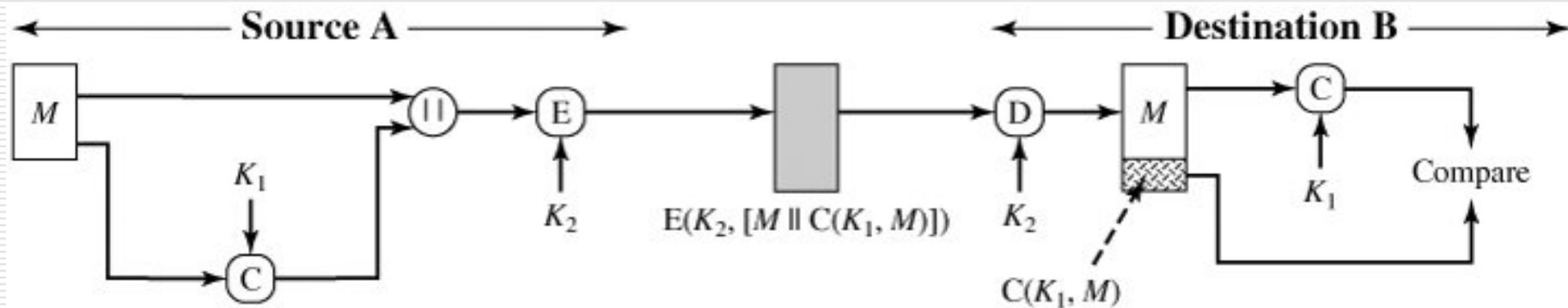
احراز صحت پیام

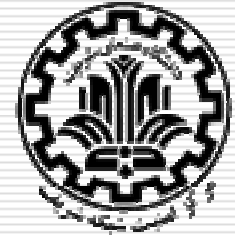

کاربرد کدهای احراز صحت پیام

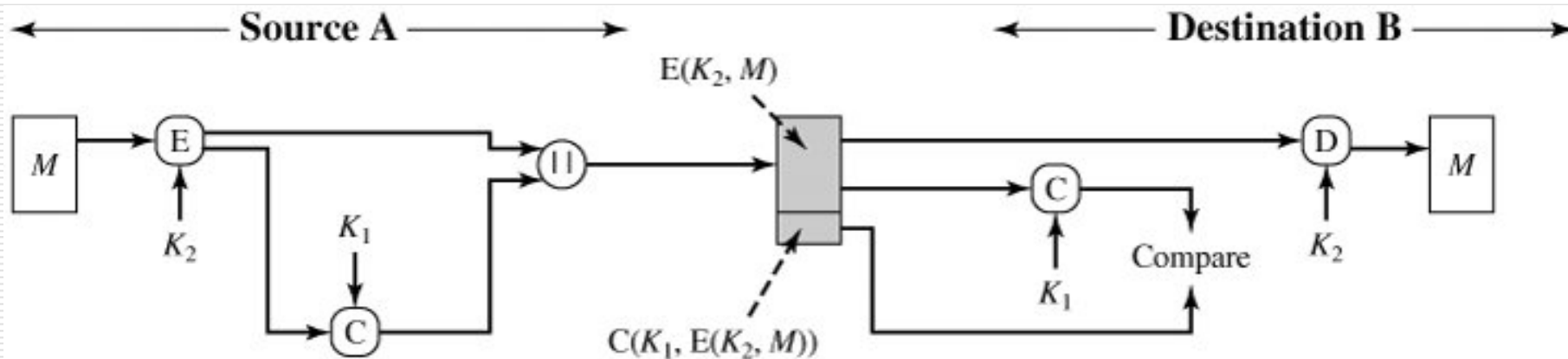
احراز صحت پیام و محرمانگی؛ احراز صحت پیام آشکار

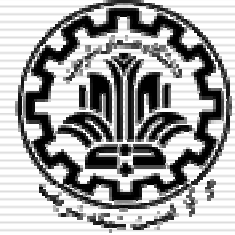

کاربرد کدهای احراز صحت پیام

احراز صحت پیام و محرمانگی؛ احراز صحت پیام رمز

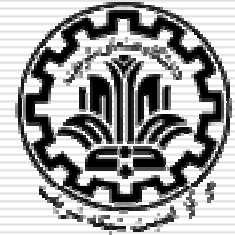

سوالات متداول در مورد MAC

□ چرا از MAC به جای رمزنگاری استفاده می کنیم؟

- در بعضی کاربردها نیازی به محرمانگی نداریم...
- در بعضی موقعیتها، قوانین اجازه ارتباط مخفیانه را نمی دهند...
- اگر از رمزنگاری استفاده نماییم، برای خواندن پیام همیشه به واگشایی رمز نیاز داریم در صورتی که بررسی MAC اختیاری است...
- الگوریتمهای تولید چکیده پیام عموماً از الگوریتمهای رمزنگاری سریعتر هستند.

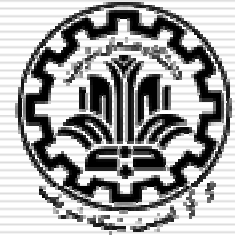
سوالات متداول در مورد MAC

□ آیا MAC همانند امضا غیر قابل انکار است؟

■ خیر

□ امضاء با یک زوج کلید عمومی/خصوصی فراهم می شود ولی کلید MAC سری است.

□ بر خلاف امضاء، دو طرف قادر به ایجاد MAC هستند.

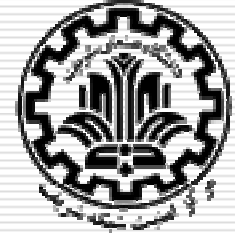
امنیت MAC

□ حمله آزمون جامع به کلید MAC

- با داشتن یک متن و MAC آن، به صورت برون خط انجام می پذیرد.
- اگر طول کلید k بیت باشد، 2^k کلید ممکن باید بررسی شود.
- با یافتن یک کلید، باید آن را با زوجهای دیگری چک کرد، چون ممکن است چند کلید مختلف، یک متن را به چکیده یکسان نگاشت کنند.

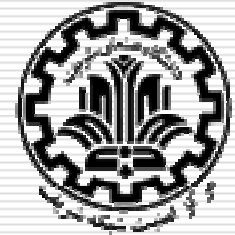
□ حمله آزمون جامع برای کشف تصادم

- با داشتن یک MAC، به دنبال پیامی می گردیم که همان MAC را حاصل نماید.
- اگر MAC، n بیتی باشد، به طور متوسط با 2^n پیام، به احتمال زیاد یک تصادم رخ می دهد.

امنیت MAC

- هزینه لازم برای حمله آزمون جامع به MAC برابر است با $\min(2^k, 2^n)$
- ویژگیهای یک MAC مناسب :
 - با دانستن یک پیام و بر چسب آن، یافتن پیام متفاوتی با بر چسب یکسان از لحاظ محاسباتی ناممکن باشد.
 - توزیع خروجی MAC باید یکنواخت باشد تا احتمال اینکه دو پیام تصادفی MAC یکسان داشته باشند، کمینه شود.
- نکته: طول بر چسب MAC همانند طول کلید در امنیت MAC تاثیر دارد (بنا به **حمله روز تولد**).

کد احراز صحت پیام DAA

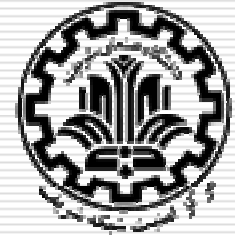
DAA (Data Authentication Algorithm) □

استاندارد NIST و ANSI X9.17 □

بر اساس رمز قطعه‌ای DES و مد کاری CBC □

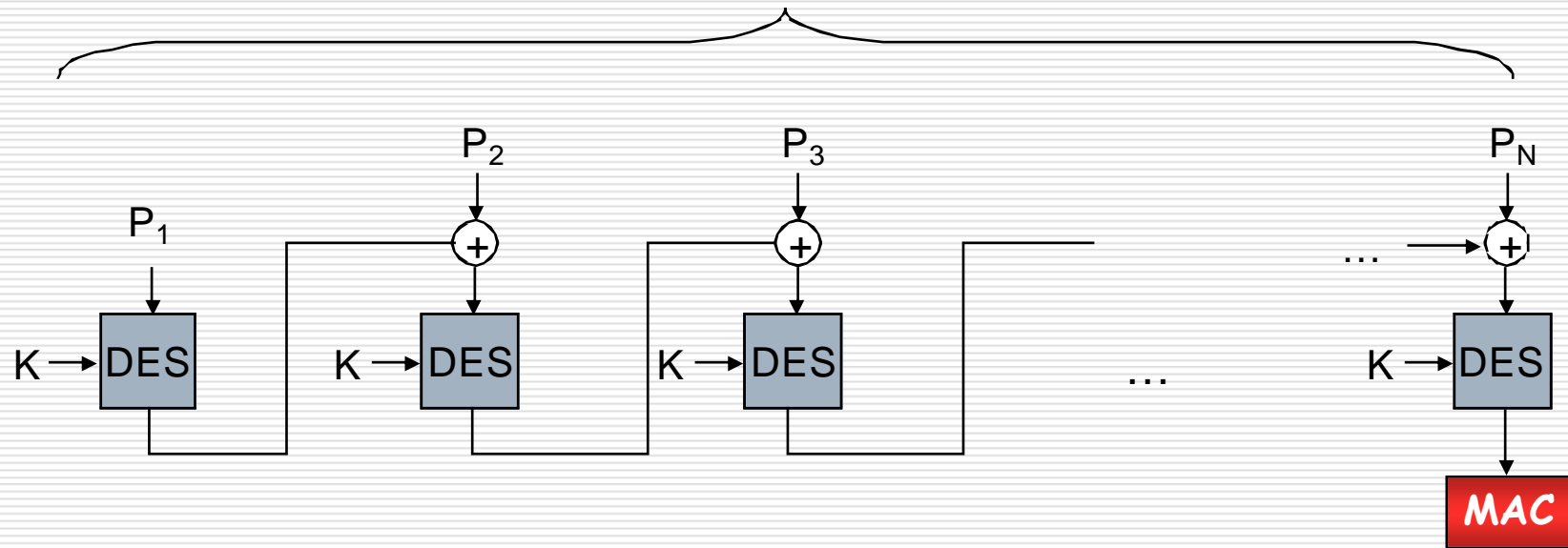
همانند رمز نگاری CBC، پیام را پردازش کرده و تنها آخرین □

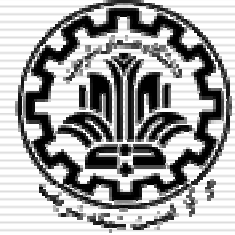
قطعه را به عنوان برچسب استفاده می‌کنیم.

DAA

متن آشکار (تقسیم شده به قطعات)

فهرست مطالب

□ مفاهیم اولیه

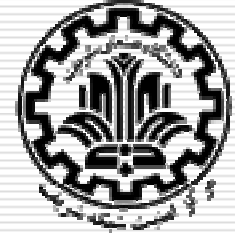
□ رمزگذاری پیام و کدهای تشخیص خطا

□ کدهای احراز صحت پیام

□ اصول توابع درهم‌ساز

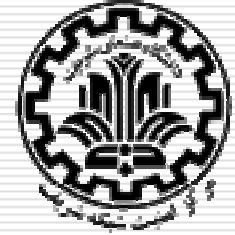
□ توابع درهم‌ساز مهم

□ HMAC

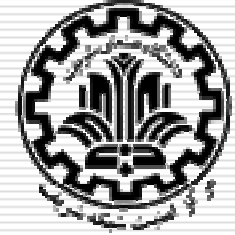
توابع درهم‌ساز

- تابع یک‌طرفه
- طول ورودی متغیر
- طول خروجی ثابت (نگاشت از فضای بزرگتر به فضای کوچکتر)
- در حالت کلی، کلیدی در کار نیست!
- بر خلاف MAC و رمزنگاری

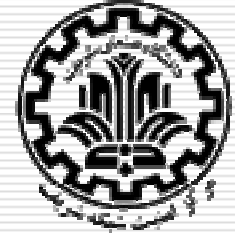
امنیت توابع درهم‌ساز-ایده کلی

- نگاشت پیام‌های طولانی به رشته‌های کوتاه به گونه‌ای که:
- یافتن پیام‌های متفاوتی که به یک رشته یکسان نگاشته شوند دشوار باشد.
- به این رشته، عصاره یا چکیده پیام (Message Digest) می‌گوییم.

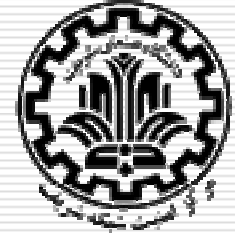
نیازمندیهای توابع درهم ساز

- توابع درهم ساز باید یک طرفه (One-Way) باشند.
- برای یک h داده شده، باید یافتن x به گونه ای که $h = H(x)$ از لحاظ محاسباتی ناممکن باشد.
- مقاومت در برابر تصادم ضعیف (Weak Collision)
- برای یک x داده شده، باید یافتن y به گونه ای که $H(y) = H(x)$ از لحاظ محاسباتی ناممکن باشد.
- مقاومت در برابر تصادم قوی (Strong Collision)
- یافتن x و y به گونه ای که $H(y) = H(x)$ از لحاظ محاسباتی ناممکن باشد.

مقایسه تصادم قوی و ضعیف

- ممکن است ساختار تابع H طوری باشد که :
- بتوان تعداد محدودی X و Y یافت به گونه‌ای که مقادیر تابع تصادم پیدا کنند (تصادم قوی).
- ولی برای یک X داده شده همواره نتوان یک Y پیدا کرد بطوریکه $H(Y) = H(X)$ (تصادم ضعیف).
- ← ارضاشدن شرط عدم وجود تصادم قوی برای یک تابع دشوارتر از ارضاشدن شرط عدم وجود تصادم ضعیف است.
- ← توابعی که در برابر تصادم قوی مقاومت کنند امنیت بالاتری دارند.

امنیت توابع درهم ساز

□ توابع درهم ساز باید یک طرفه باشند.

■ پیچیدگی جستجوی کامل (آزمون جامع) 2^n است، که n طول خروجی تابع است.

□ مقاومت در برابر تصادم (ضعیف)

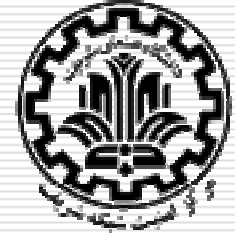
■ پیچیدگی جستجوی کامل (آزمون جامع) 2^n است.

با کمک حمله روز تولد

□ مقاومت در برابر تصادم (قوی)

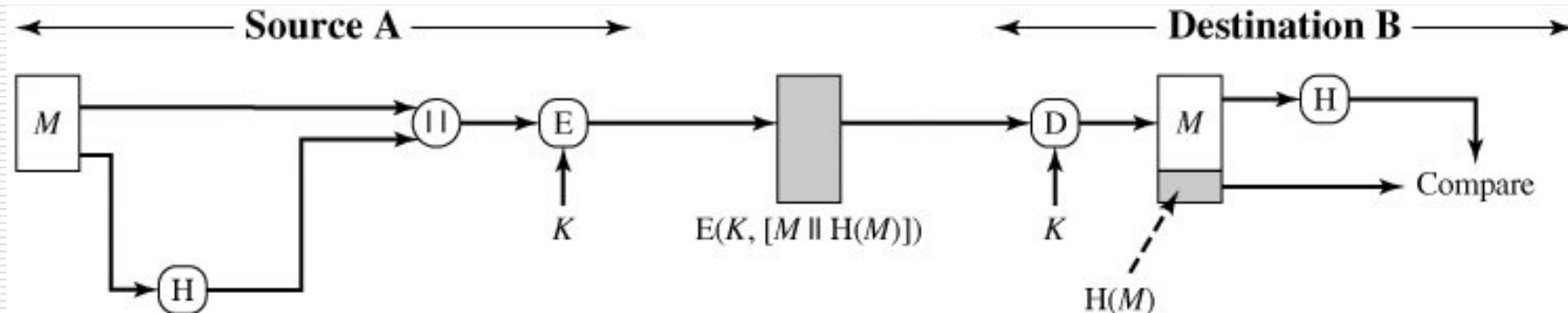
■ پیچیدگی جستجوی کامل (آزمون جامع) $2^{n/2}$ است.

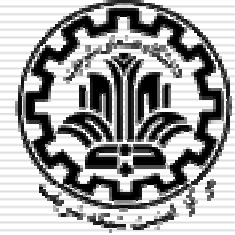
■ دقت کنید آزمون جامع بیانگر حداکثر امنیت ممکن برای تابع است، زیرا ممکن است به دلیل ضعف طراحی، حملات موثرتری نیز امکان پذیر باشد.

کاربرد توابع درهم‌ساز

احراز صحت پیام و محرمانگی در ترکیب با رمز متقارن

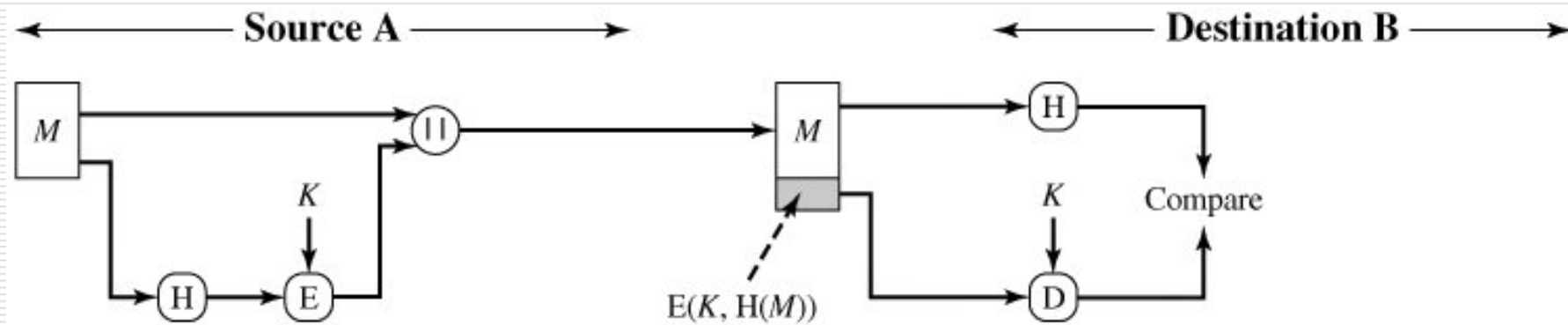

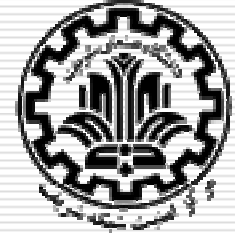

کاربرد توابع درهم‌ساز

احراز صحت پیام در ترکیب با رمز متقارن

- صرفاً رمز‌گذاری چکیده پیام
- این ترکیب در واقع یک کد احراز پیام را می‌سازد.

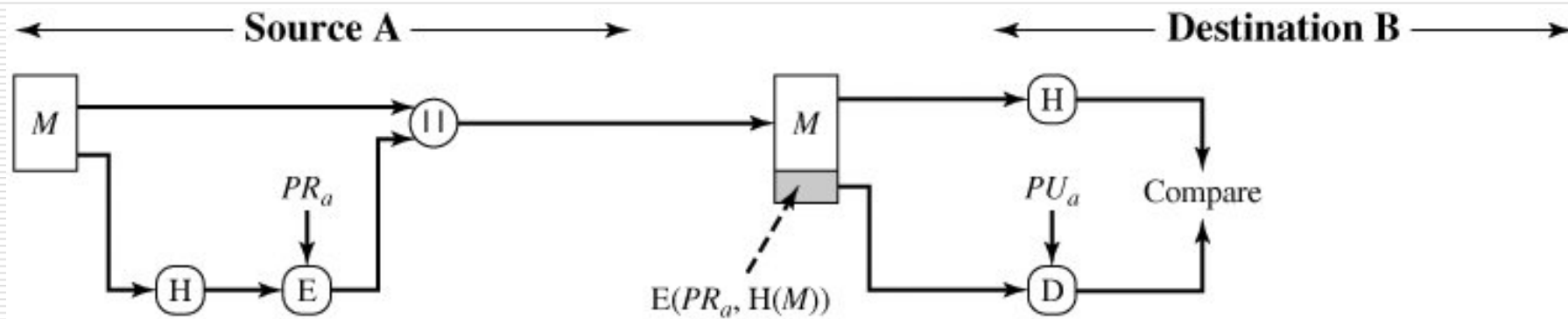

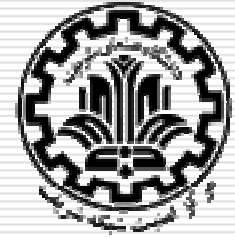

کاربرد توابع درهم‌ساز

احراز صحت پیام در ترکیب با رمز کلید عمومی

- صرفاً رمزگذاری چکیده پیام
- این ترکیب در واقع یک امضای رقمی را می‌سازد.

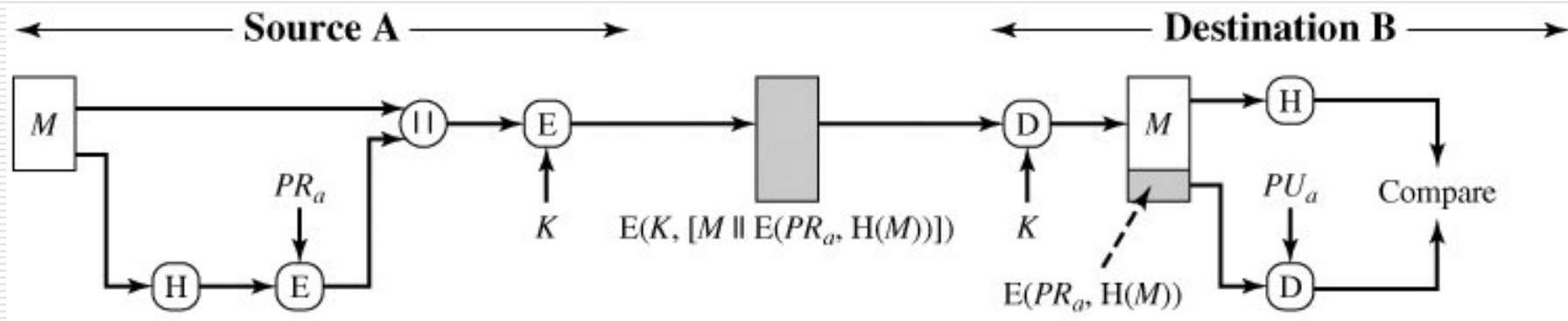

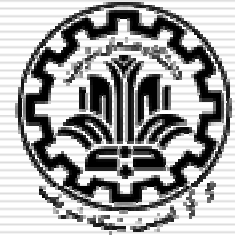

کاربرد توابع درهم‌ساز

احراز صحت پیام و محرمانگی در ترکیب با رمز متقارن و نامتقارن

- امضای رقمی با رمز نامتقارن برای حفظ صحت
- رمز متقارن برای حفظ محرمانگی

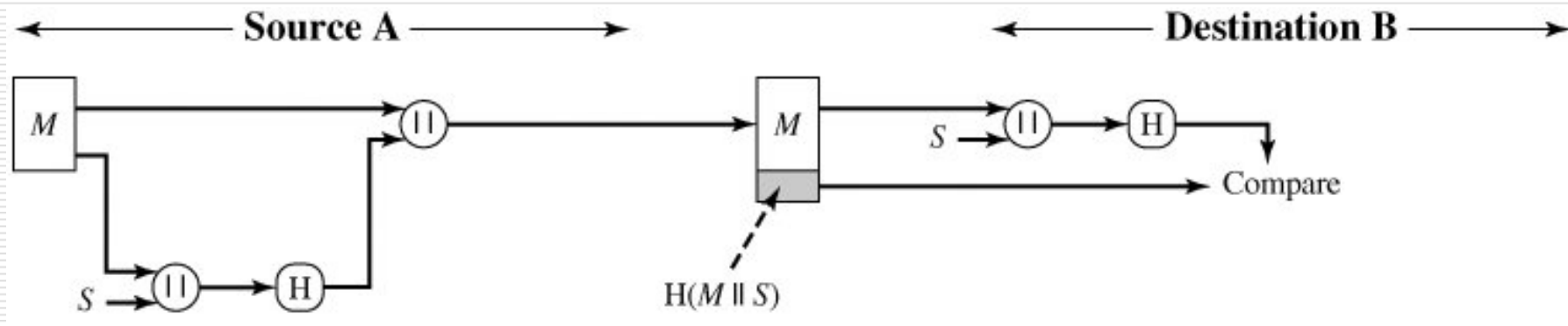

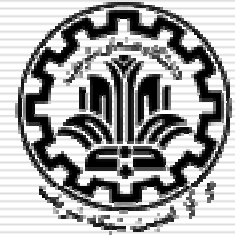

کاربرد توابع درهم‌ساز

احراز صحت پیام بدون رمزگذاری

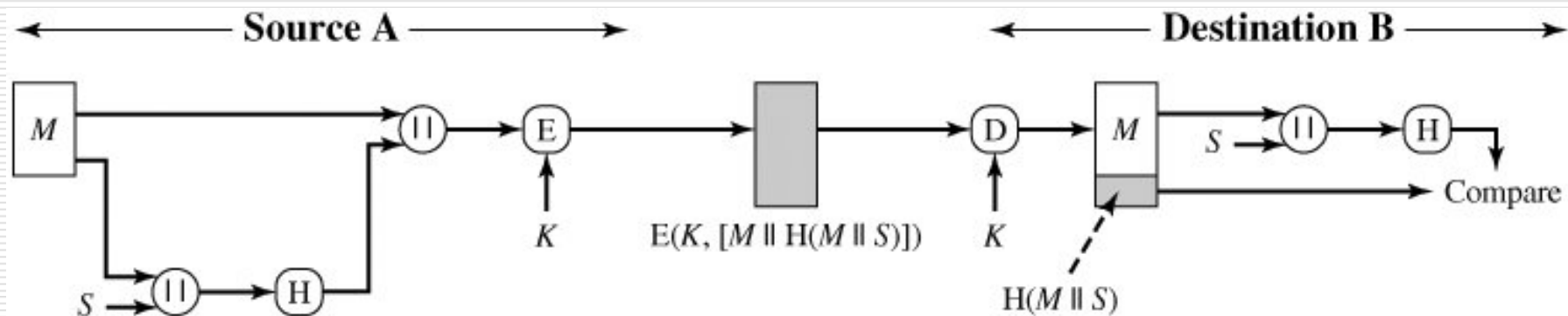
- طرفین راز S را مخفیانه به اشتراک می‌گذارند.
- بدون استفاده از رمزگذاری
- کاربرد عملی زیاد

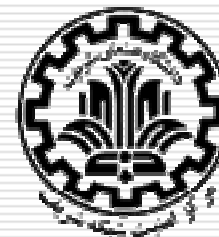

کاربرد توابع درهم‌ساز

احراز صحت پیام بدون رمز‌گذاری و محرمانگی با رمز متقارن
• رمز‌گذاری صرفاً برای محرمانگی

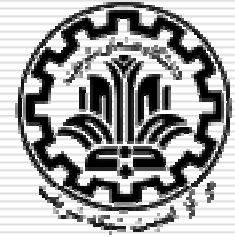

مقایسه رمزنگاری و توابع درهم ساز

□ رمزهای قطعه‌ای:

- از لحاظ اجرایی، پیاده‌سازی نرم‌افزاری رمزهای قطعه‌ای کندتر از توابع درهم ساز
- دارای هزینه سخت‌افزاری بیشتر
- کارایی کمتر برای بلاک‌های داده‌ای حجیم
- دارای محدودیت‌های صادراتی (Export Control)

توابع درهم‌ساز ساده

□ تابع درهم‌ساز ساده XOR

■ XOR قطعات داده به عنوان خروجی تابع.

■ اگر داده ورودی m قطعه n بیتی باشد:

$$C_i = b_{i1} \oplus b_{i2} \oplus \dots \oplus b_{im}$$

■ احتمال عدم تغییر چکیده در صورت وجود خطا = 2^{-n}

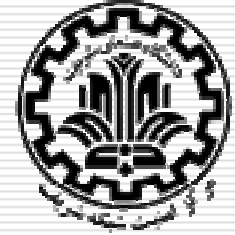
□ تابع درهم‌ساز ساده RXOR

■ در متون عادی، اغلب بیت‌های بالای هر بایت صفر است.

■ در عمل تاثیر یک تابع ۱۲۸ بیتی از 2^{-128} به 2^{-112} کاهش می‌یابد.

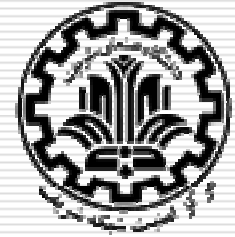
■ در هر مرحله قبل از XOR کردن قطعه جدید با حاصل مراحل قبل، یک

شیفت چرخشی تک بیتی به چپ انجام می‌دهد.

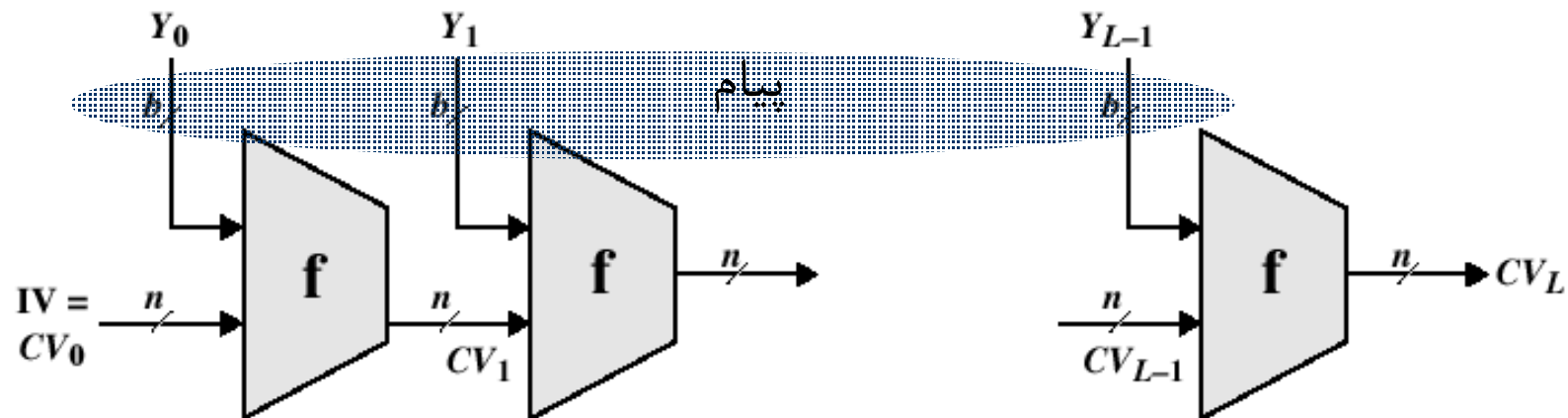

ساختار درونی توابع درهم‌ساز

- اعمال مکرر یک تابع فشرده‌ساز به یک رشته با طول ثابت
- اگر تابع فشرده‌ساز مقاوم در برابر تصادم باشد، تابع درهم‌ساز نیز همین‌گونه خواهد بود.
- توابع معروفی مانند
 - MD5: Message Digest 5
 - SHA-1: Secure Hash Algorithm -1
- از همین ایده استفاده می‌کنند.

ساختار درونی توابع درهم ساز

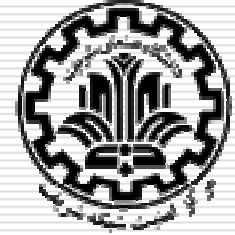
IV = Initial value
CV = chaining variable
 Y_i = i th input block
f = compression algorithm
 L = number of input blocks
 n = length of hash code
 b = length of input block

- پیام به قطعات Y_i تقسیم شده است.
- IV یک رشته ثابت می باشد.

$$CV_0 = IV$$

$$CV_i = f(CV_{i-1}, Y_{i-1})$$

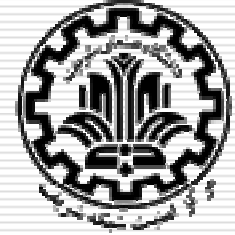
$$\text{Hash} = CV_L$$

پارادوکس روز تولد

□ در میان ۲۳ نفر، احتمال یافتن دو نفر که در یک روز متولد شده اند بیش از ۵۰٪ است.

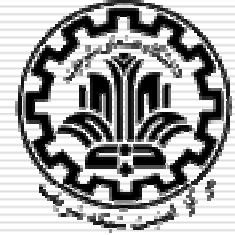

پارادوکس روز تولد

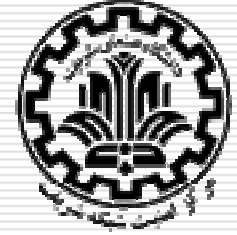
□ مبنای ریاضی

- تابع H با 2^m خروجی ممکن را در نظر بگیرید (خروجی m بیتی).
- به H ، k ورودی تصادفی اعمال کنیم و خروجی را مجموعه X در نظر می‌گیریم.
- به همین ترتیب مجموعه Y را تشکیل می‌دهیم.
- اگر k بزرگتر از $2^{m/2}$ باشد، احتمال حداقل یک تصادم در بین اعضای دو مجموعه X و Y بیش از $1/2$ است.

حمله روز تولد

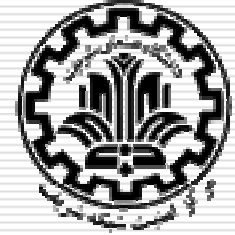
- ممکن است تصور کنید یک MAC یا Hash ۶۴ بیتی امن است اما
- با حمله روز تولد امنیت از بین می‌رود:
- مهاجم $2^{m/2}$ پیام معتبر که اساساً هم معنا هستند تولید می‌کند. m طول خروجی Hash است.
- مهاجم همین تعداد از گونه‌های هم معنا از پیام دلخواه خود را تولید می‌کند.
- دو دسته پیام مقایسه می‌شوند تا زوجی یافت شود که چکیده یکسان داشته باشند.
- از کاربر می‌خواهیم تا پیام معتبر زوج را امضا نماید، و سپس پیام دلخواه دشمن را جایگزین می‌کنیم.

مثالی از حمله (نمونه معتبر)

Dear Dean Smith,

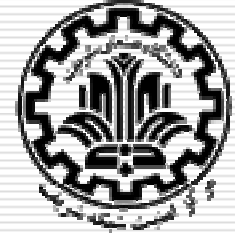
This [letter | message] is to give my [honest | frank] opinion of Prof Tom Wilson, who is [a candidate | up] for tenure [now | this year]. I have [known | worked with] Prof Wilson for [about | almost] six years. He is an [outstanding | excellent] researcher of great [talent | ability] known [worldwide | internationally] for his [brilliant | creative] insights into [many | a wide variety of] [difficult | challenging] problems.

مثالی از حمله (پیام دشمن)

Dear Dean Smith,

This [letter | message] is to give my [honest | frank] opinion of Prof Tom Wilson, who is [a candidate | up] for tenure [now | this year]. I have [known | worked with] Prof Wilson for [about | almost] six years. He is an [poor | weak] researcher not well known in his [field | area]. His research [hardly ever | rarely] shows [insight in | understanding of] the [key | major] problems of [the | our] day.

فهرست مطالب

□ مفاهیم اولیه

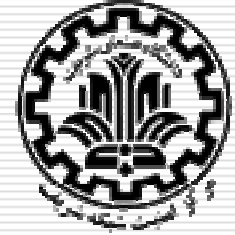
□ رمزگذاری پیام و کدهای تشخیص خطا

□ کدهای احراز صحت پیام

□ اصول توابع درهم‌ساز

□ توابع درهم‌ساز مهم

□ HMAC

توابع درهم ساز مهم: MD5

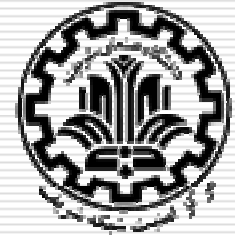
MD5: Message Digest 5

- طراحی 1992 توسط "ران ریوست"، یکی از سه طراح RSA
- استفاده گسترده در گذشته، اما از کاربرد آن کاسته شده است.
- ویژگیها:

■ پیام به قطعات ۵۱۲ بیتی تقسیم می شود.

■ خروجی ۱۲۸ بیتی

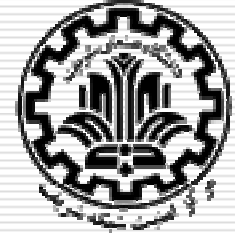

امنیت MD5

□ مقاومت در برابر تصادم (قوی) تحت حمله آزمون جامع: ۲۶۴
■ امروزه امن محسوب نمی شود.

□ حملات کارگر به این الگوریتم یافت شده اند:
■ Berson سال ۱۹۹۲: حمله تفاضلی به یک دور الگوریتم
■ Dobbertin سال ۱۹۹۶: تصادم در تابع فشرده ساز

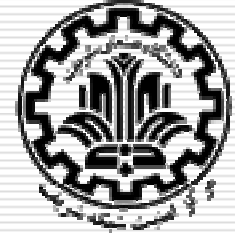
توابع درهم ساز مهم: SHA-1

SHA-1: Secure Hash Algorithm – 1

- استاندارد NIST، ۱۹۹۵
- طول ورودی کوچکتر از 2^{64} بیت
- طول خروجی ۱۶۰ بیت
- استفاده شده در استاندارد امضای دیجیتال DSS

امنیت:

- مقاومت در برابر تصادم (قوی) تحت حمله روز تولد: 2^{80}
- در سال ۲۰۰۵ توانستند با 2^{69} عمل یک تصادم در آن بیابند.
- تا سال ۲۰۱۰ باید با گونه های امن تر آن یعنی خانواده SHA-2 جایگزین شود.

توابع درهم ساز مهم: SHA-2

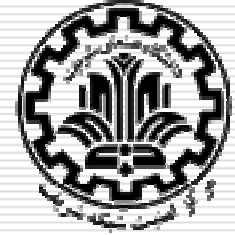
□ نسخه‌های زیر نیز علاوه بر SHA-1 استاندارد شده اند:

■ SHA-256، SHA-384 و SHA-512

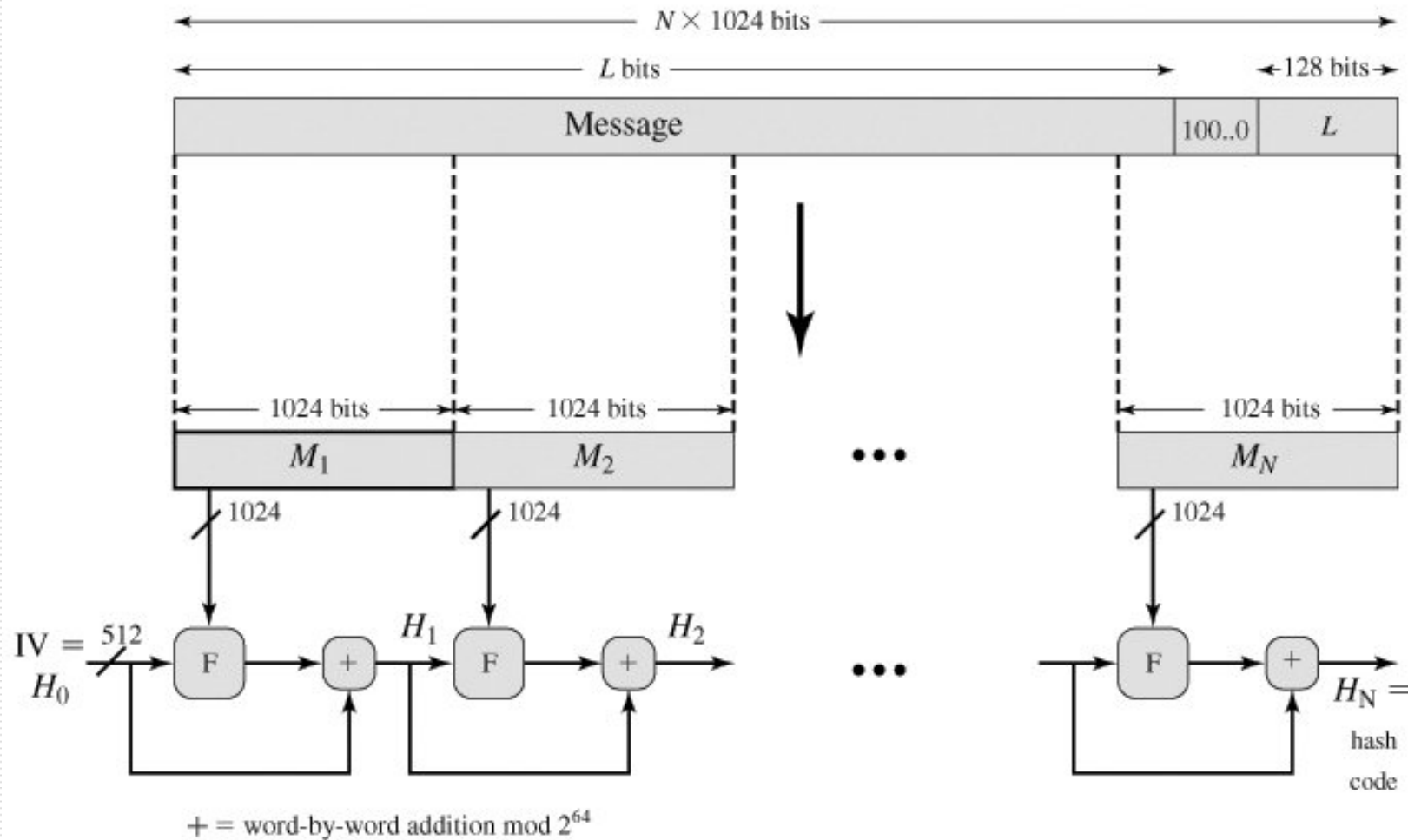
■ معروف به خانواده SHA-2 هستند.

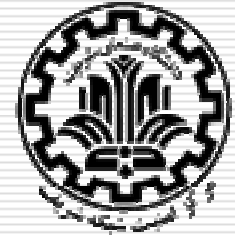
■ از لحاظ ساختار و جزئیات مشابه SHA-1 هستند.

Algorithm	Digest size	Block size	Message size	Security
SHA-1	160	512	$< 2^{64}$	80 bits
SHA-256	256	512	$< 2^{64}$	128 bits
SHA-384	384	1024	$< 2^{128}$	192 bits
SHA-512	512	1024	$< 2^{128}$	256 bits

الگوریتم SHA-512

مراحل SHA-512

افزودن بیت‌های padding □

افزودن 0...1000 به اندازه ای که طول پیام هم‌نهشت با ۸۹۶ شود. ■

افزودن اندازه پیام به انتهای آن □

ثابت طول پیام در ۱۲۸ بیت باقیمانده از قطعه آخر ■

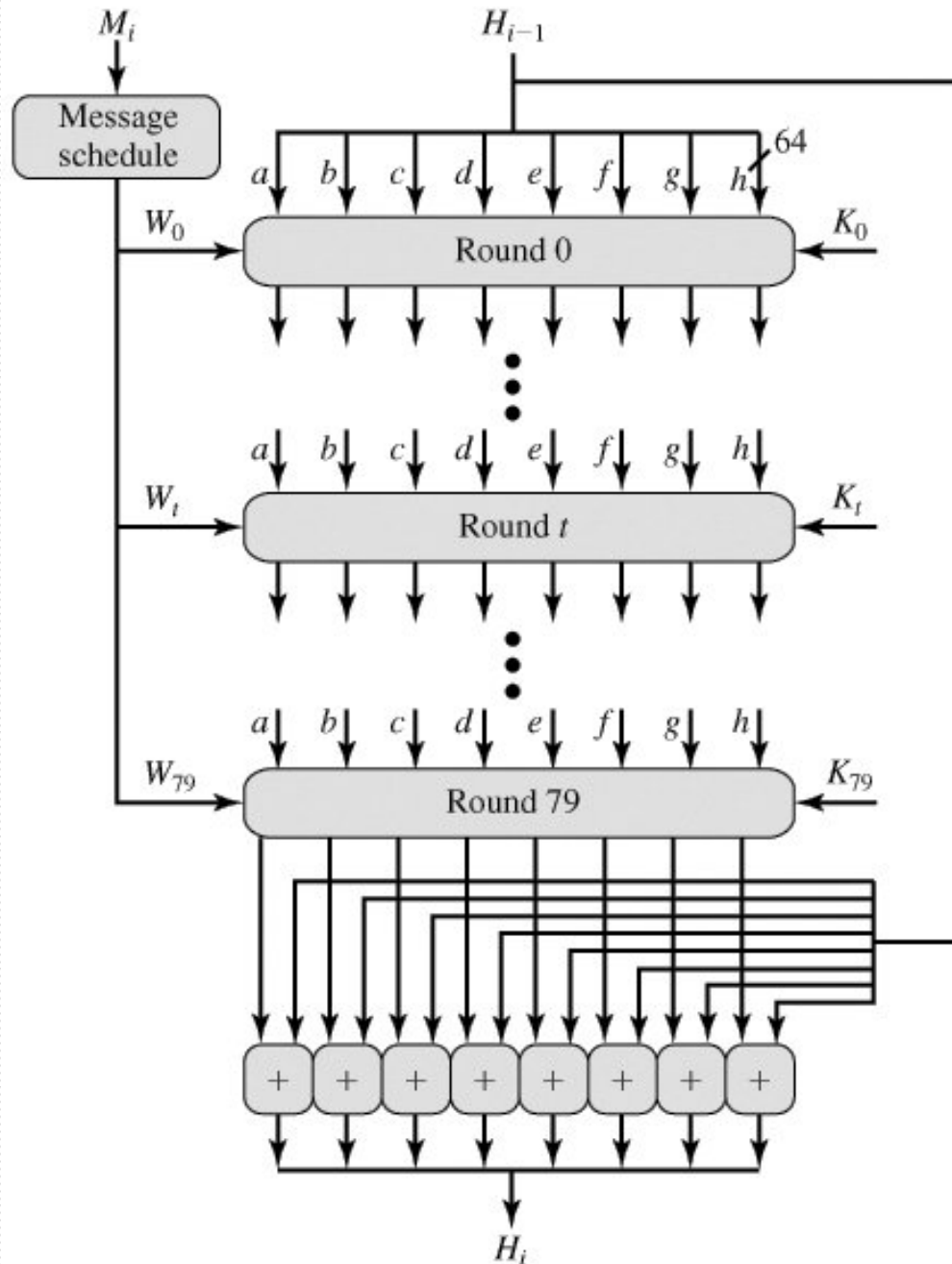
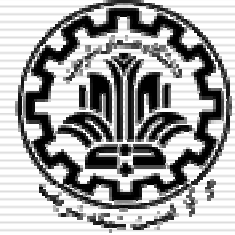
مقداردهی اولیه بافر hash □

مقدار اولیه H_0 در ۸ ثابت ۶۴ بیتی abcdefgh ذخیره می‌شود. ■

پردازش پیام در قطعات ۱۰۲۴ بیتی (۱۲۸ کلمه‌ای) □

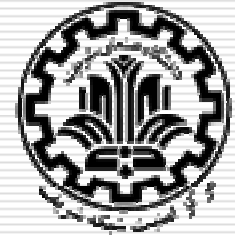
هر قطعه در ۸۰ دور طبق اسلاید بعد پردازش می‌شود. ■

۶۴ بیت اول قسمت
اعشاری جذر ۸ عدد
اول نخستین

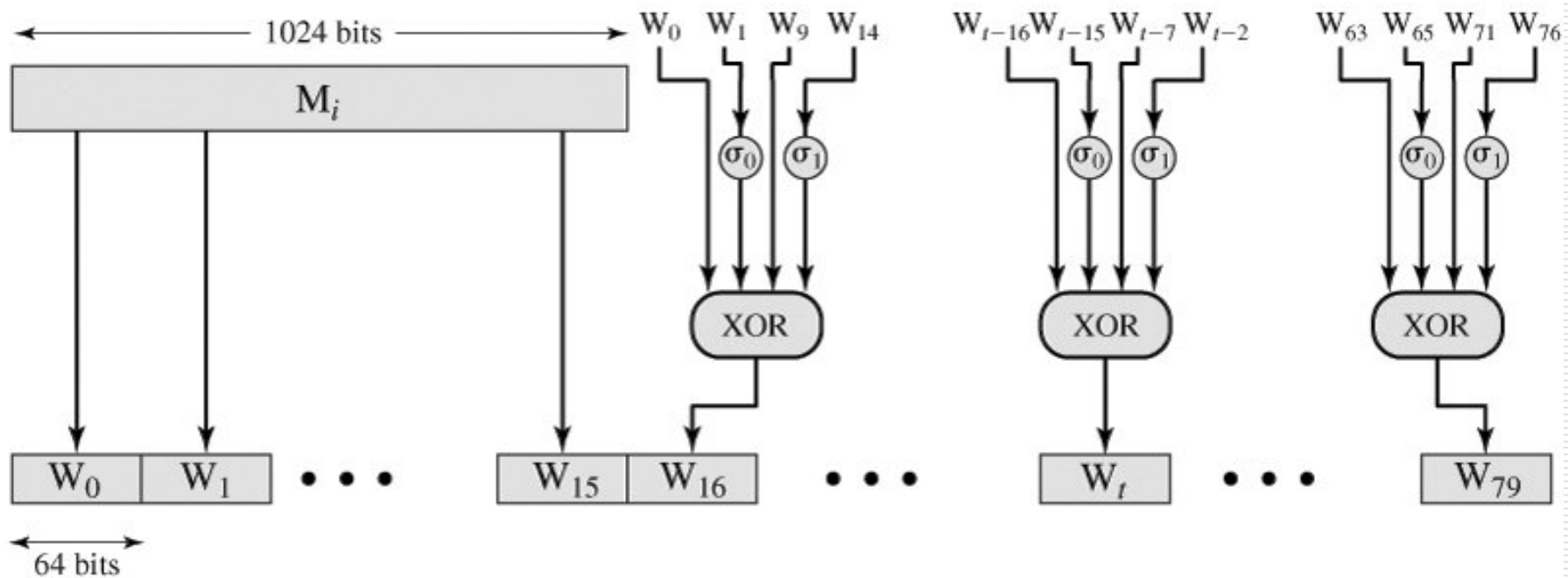

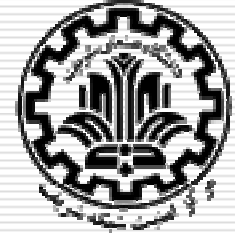
پردازش یک قطعه در SHA-512

- K_i ها ثابت هستند.
- K_i ها شامل ۶۴ بیت اول قسمت اعشاری ریشه سوم ۸۰ عدد اول نخستین هستند.
- W_i های ۶۴ بیتی توسط زمانبند پیام تولید می شوند.

زمانبند پیام در SHA-512

فهرست مطالب

مفاهیم اولیه

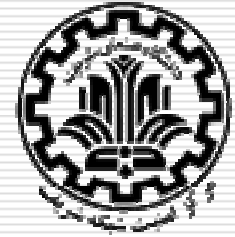
رمزگذاری پیام و کدهای تشخیص خطا

کدهای احراز صحت پیام

اصول توابع درهم‌ساز

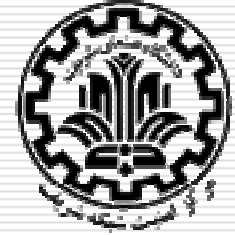
توابع درهم‌ساز مهم

HMAC

کد احراز اصالت HMAC

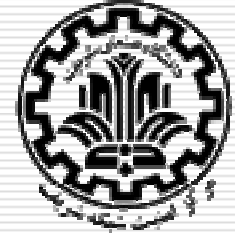
- HMAC یک الگوریتم احراز صحت پیام است.
- HMAC اساساً روشی برای ترکیب کردن کلید مخفی با الگوریتم‌های درهم‌ساز فعلی است.
- برای تولید چکیده پیام، از توابع درهم‌ساز استفاده شده است.
 - در مقابل استفاده از رمزهای قطعه‌ای
 - بدلیل مزایای عملی توابع درهم‌ساز

کد احراز اصالت HMAC

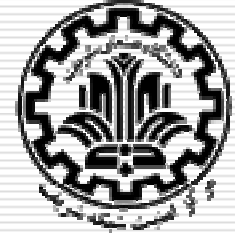
□ HMAC جزو ملزومات پیاده‌سازی امنیت IP است.

□ HMAC به طور گسترده استفاده می‌شود (مثلاً SSL).

اهداف طراحی HMAC

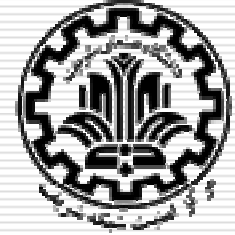
- استفاده از توابع درهم‌ساز بدون تغییر آنها
- پشتیبانی از توابع درهم‌ساز متنوع
- مانند MD5، SHA-1، SHA-2، Whirlpool و RIPEMD-160
- حفظ کارایی و سرعت تابع درهم‌ساز به کار گرفته شده
- استفاده ساده از کلید
- طراحی روشن و بدون ابهام

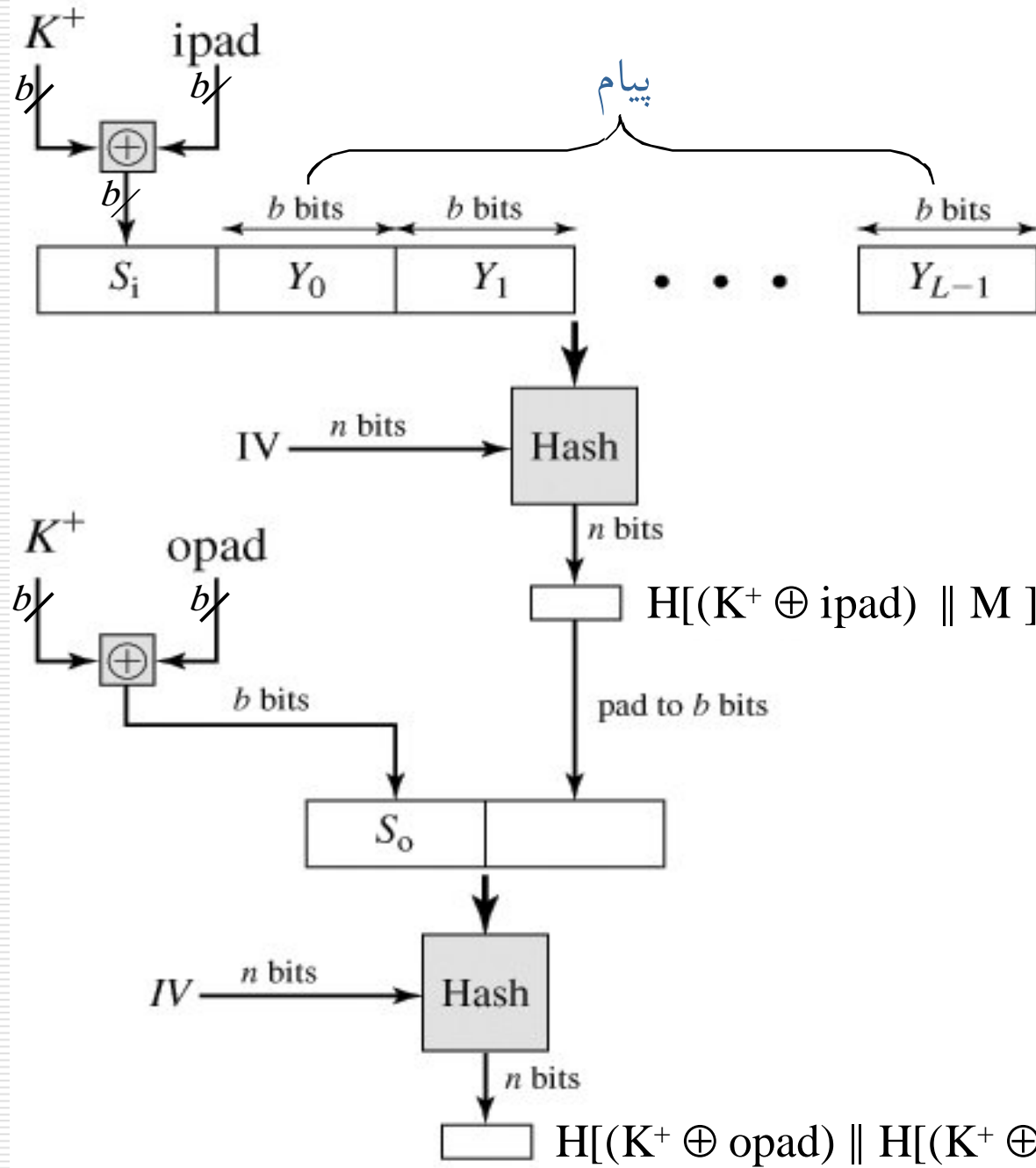
الگوریتم HMAC

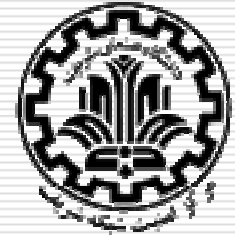
- H: تابع درهم ساز به کار گرفته شده (با خروجی n بیتی)
- M: پیام ورودی (با قطعات b بیتی)
- K: کلید مخفی
- K^+ : کلید مخفی که یک دنباله صفر به آن اضافه شده است (تا به طول b برسد)
- ipad: رشته b بیتی حاصل از تکرار رشته 00110110 به تعداد $b/8$
- opad: رشته b بیتی حاصل از تکرار رشته 01011010 به تعداد $b/8$

$$\text{HMAC}(K, M) = H[(K^+ \oplus \text{opad}) || H[(K^+ \oplus \text{ipad}) || M]]$$

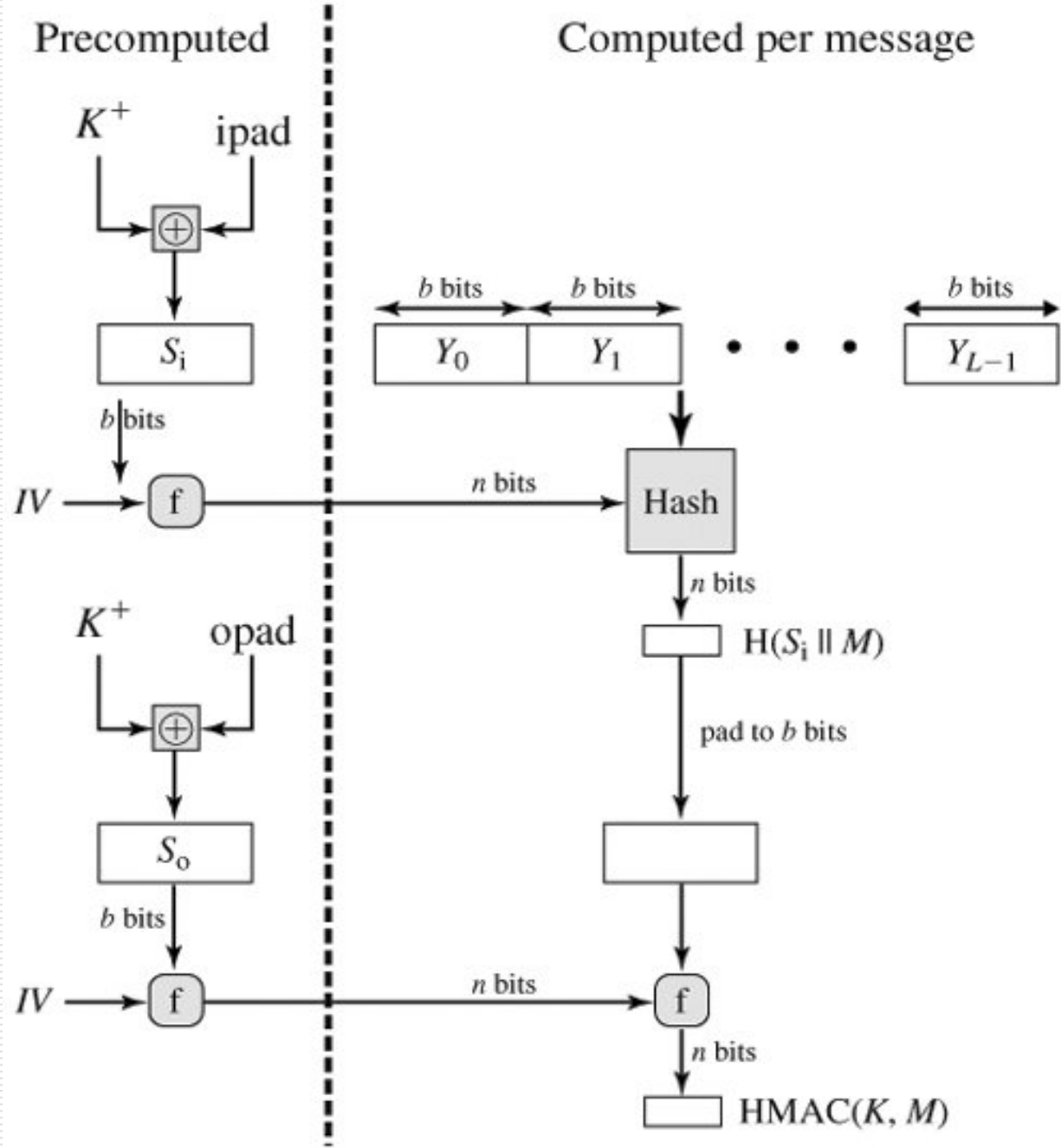

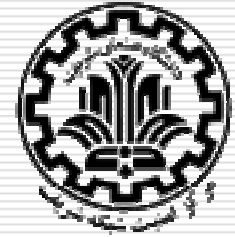
نحوه محاسبه HMAC

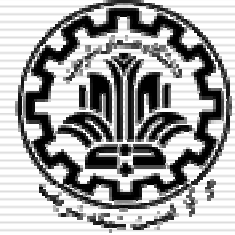
پیاده‌سازی کارای HMAC

امنیت HMAC

- ارتباط دقیق بین امنیت HMAC با امنیت تابع در همساز اثبات شده است.
- حمله به HMAC نیاز دارد به
 - حمله آزمون جامع بر روی کلید (میزان مقاومت بسته به طول کلید)
 - حمله روز تولد که با توجه به نداشتن کلید نیازمند مشاهده تعداد زیادی پیام و MAC آنهاست که از کلید یکسانی در آنها استفاده شده است.
- مقاومت HMAC در برابر حمله روز تولد از تابع درهمساز به کار گرفته شده، بیشتر است.
- لذا استفاده از MD5 در هنگام نیاز به سرعت بیشتر مجاز است.

پایان

مرکز امنیت شبکه شریف

<http://nsc.sharif.edu>

پست الکترونیکی

m_amani@ce.sharif.edu